

Петър Петров

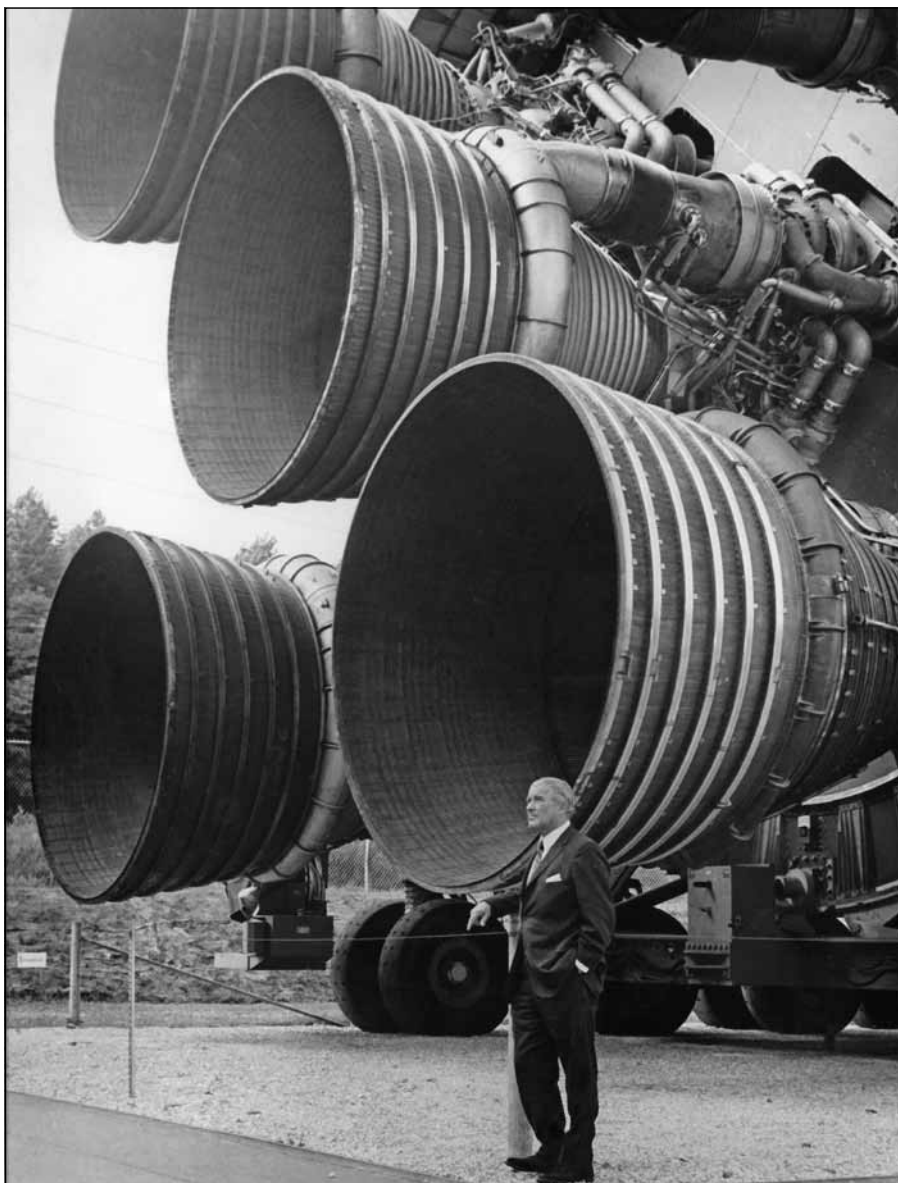
създателят на електронния часовник

Известният български изобретател Петър Петров сменя през живота си 26 длъжности – от машинист до президент на фирма. Говори 7 езика. Завършва 4 инженерни специалности в областта на електрониката, астронавтиката, космическите технологии.

Сред изобретенията на Петър Петров са: първият дигитален ръчен часовник, първата компютризирана система за измерване на замърсявания, телеметрични устройства за метеорологични и комуникационни сателити, първият в света безжичен сърдечен монитор.

ОТ ЧУЖДЕСТРАННИЯ ЛЕГИОН ДО НАСА

На 21 октомври 1919 година в пловдивското село Брестовица, в семейството на свещеника иконом Димитър Петров и жена му Василия, се ражда син. Кръщават го Петър. Бащата се грижи за стопанството на семинарията, където естествено започва да учи и синът. Но вероятно тези занимания не са му били много по сърце, защото заминава за Франция и постъпва в Чуждестранния легион – елитна военна част, която се попълва от наемници от цял свят. Само че времето да станеш доброволен войник не е съвсем подходящо. Годината е 1939-а и избухва Втората световна война. Двайсетгодишният младеж попада на фронта, където защитава прочутата отбранителна линия Маджино на границата с Германия. Както е известно, французите я смятат за „непревзимаема“, само че настъпващите германски войски не си играят да я атакуват директно, а просто я заобикалят през Белгия и Холандия и нахлуват необезпокоявани дълбоко в територията на Франция. Следва капитулация и българският доброволец на френска служба се озовава във военнопленнически лагер в Полша. Тъй като е български поданик, през март 1941 година го освобождават и той се завръща в родината. Като вземат предвид военния му опит и представителната му външност, го приемат за гвардеец на цар Борис III, ставайки офицер от българската армия. Участва и в почетната охрана при погребението на турския президент Кемал Ататюрк. Но идва 9 септември 1944 година и Петър

Петров, от страх да не бъде съден заради това, че е бил царски офицер, емигрира в Германия. За тази му постъпка комунистическите власти го обявяват за „враг на народа“ и го осъждат задочно на смърт, която присъда по-късно,

когато той става световноизвестен, е отменена.

На немска земя Петър Петров се записва за студент в университета в Мюнхен. Дипломира се най-напред в Дармщадския, а след това и в Щутгарския университет

с магистърска степен по механика, електро- и гражданско инженерство. Неговата професионална любов, обаче, е корабната архитектура, като през 1947 година участва в строежа и дизайна на повече от 60 кораба. Тъй като емигрантите от Изтока не са приети особено добре в Западна Германия, младият български инженер прави няколко неуспешни опити да напусне окупираната от съюзническите войски страна. При един от тези опити се качва на кораб, който отива към Южна Африка, но е заловен от представители на британския военен флот и е върнат в Германия. По това време се оженва за Хелен Филипс-Петроф, която остава негова съпруга за 52 години. Раждат им се трима сина – Алън, Ралф и Марк. Най-сетне през 1951 година успява да замине за Торонто – Канада. Там работи към американска фирма, като участва в авиационни проекти за „покритието“ на така наречения Арктически кръг чрез изграждането на американските военновъздушни бази при Гуус Бей, Лабрадор и при Туле в Гренландия. Но с това не свършват странстванията на авантюристичния българин. През 1956 година се ангажира в строежите на мостове и електроцентрали в Индокитай. При завръщането си в Америка той извършва истинско морско пътешествие до град Мелбърн, щата Флорида (САЩ) на собственоръчно конструиран 65-футов катамаран, наречен от него „Джемини-2“ – за двама. Дали по-късно това име не е пренесено и върху първия двуместен американски космически кораб „Джемини“, в чието проектиране участва нашият сънародник? От 1960 година до края на живота си Петър Петров живее в градчето Хънтсвил, щата Алабама. Първоначално той помага за построяването на първия метеорологичен спътник „Нимбус“ както и на първия телекомуникационен спътник „Телестар“. Организира също така и собствено звено в компанията изпълнител за работа с полупроводници. Изобщо енциклопедичният инженерен талант на Петроф се развихря с пълна сила, след като той е привлечен да сътрудничи при разработките

на Националното управление по въздухоплаване и изследване на космическото пространство (НАСА).

ПЪРВИЯТ ЦИФРОВ РЪЧЕН ЧАСОВНИК „ПУЛСАР“

През 1963 година Вернер фон Браун, прочутият немски конструктор на военните ракети „Фау-1“ и „Фау-2“, лично кани Петър Петров в своя екип като водещ инженер по конструирането на ракетите „Сатурн“ от програмата „Аполо“, чието изпълнение вече е в ход от няколко години. Светът следи с възхищение успешното изпълнение на космическите мисии: през 1966 година е изстреляна експериментално ракетата „Сатурн-1“, а на следващата година „Сатурн-5“ обикаля Луната и се завръща на Земята. Дял в тези успехи има и нашият сънародник. Но той става известен на света и с редица други свои разработки. Не случайно го считат за един от най-продуктивните изобретатели през втората половина на ХХ век. През 1968 година той основава собствена компания „Кеър Електрик“. Като използва познанията си от технологичните проекти на НАСА, „пуска“ на бял свят **първия в света безжичен сърдечен монитор** и го прави приложим при болнични условия. Година по-късно изобретява и **първия ръчен часовник, рекламиран от фирмата „Хамилтън уоч“ като „Пулсар“**. (Както е известно, звездите-пулсари излъчват на равни интервали радиовълни с точно определена дължина). Вместо със стрелка, новият часовник показва времето, като се натиска бутонче и върху циферблата се изписват светещи в червено цифри. Звучи като куриоз – моделът се продава по това време за 2100 щатски долара. От 1971 година „Пулсар“ се появява в масова продажба, а пет години по-късно вече е наводнил пазара, като патентът му е продаден на японската фирма „Сейко“. Един от прототипите на това изобретение се съхранява и до сега в Смитсъновия институт във Вашингтон, най-големия музей-комплекс в света. Успешно дело на изобретателя българин е и оригинален чип за безжично предаване на информация.

През 1975 година Петър Петров, заедно със синовете си, учредяват нова фирма – „Ей Ди Си инвайърментал сървис“, която произвежда компютри за обзавеждане на лаборатории за измерване на замърсяването на околната среда. Този проект е бил продиктуван от необходимостта от множество измервания на нивата на различни замърсители във водоемите на големите градове – изключително трудоемък процес. Интересното е, че компанията е била основана като на шега в гаража на бащата изобретател. Първоначалната инвестиция била в размер на 13 000 долара, наличните спестявания на семейството. По-късно тя се превръща в гигант с 50 милиона долара годишен доход. Като следва своите мечти и интересите си в областта на корабоплаването, Петър Петров модернизира своя катамаран „Джемини-2“. През 1967 година с този плавателен съд Лий Тейлър осъществява нов световен рекорд за бързина във водите на езерото Гънтсвил. През 1991 година ветроходната яхта е откарана до бреговете на Вирджинските острови, където е дарена да бъде плаващ дом на сираци от Централна Америка.

ИНЖЕНЕРЪТ АВАНТЮРИСТ

Петър Петров умира на 27 февруари 2003 година на 83-годишна възраст в дома си в градчето Хънтсвил в щата Алабама. Неговият син Ралф Петроф възкликва: „Той винаги се шегуваше през живота си, дори по време и на най-големите опасности. Шегуваше се до последния си миг. Предполагам, че ако природата можеше да комбинира между Индиана Джоунс и Томас Едисон, в резултат щеше да се получи Петър Петров...“ Едва ли може да се охарактеризира по-сполучливо животът и делото на този необикновен българин, достигнал върховете в професионалната си кариера на инженер и изобретател със значителен принос в създаването на ракетната техника в САЩ, един от най-плодовитите изобретатели през втората половина на ХХ век, носител на множество награди.

Асен Милчев